

Saimaan ammattikorkeakoulu
Liiketalous Lappeenranta
Liiketalouden koulutusohjelma
Laskentatoimen suuntautumisvaihtoehto

Kasper Hietala

Factoringrahoituksen vaikutukset yrityksen maksuvalmiuteen

Opinnäytetyö 2016

Tiivistelmä

Kasperri Hietala

Factoringrahoituksen vaikutukset yrityksen maksuvalmiuteen, 25 sivua

Saimaan ammattikorkeakoulu

Liiketalous Lappeenranta

Liiketalouden koulutusohjelma

Laskentatoimen suuntautumisvaihtoehto

Opinnäytetyö 2016

Ohjaajat: lehtori Jukka Sirkiä, Saimaan ammattikorkeakoulu

Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää kuinka factoringrahoituksen käyttöönotto vaikuttaa case-yrityksen maksuvalmiuteen. Ensin avataan factoringrahoituksen teoria, toiminta ja kirjanpidollinen käsittely. Tämän jälkeen käydään läpi valittujen maksuvalmiuden tunnuslukujen teoria ja kuinka factoringrahoitus vaikuttaa niihin. Tutkimuksessa käsitellyt tunnusluvut ovat quick ratio, current ratio, rahoitustulos ja rahoitustulosprosentti, sekä myyntisaamisten ja ostovelkojen kiertoaika. Itse tutkimusosuudessa vertaillaan factoringrahoitusta edeltävän ajan ja factoringrahoituksen käyttöönoton jälkeisen ajan tunnuslukujen arvoja.

Factoringrahoituksen vaikutus maksuvalmiuden tunnuslukuihin osoittautuu tutkimuksen aikana suhteellisen pieneksi. Rahoitustuloksessa rahoitus näkyy vain kulleränä, eikä sillä ole suoraa vaikutusta myyntisaamisten tai ostovelkojen kiertoaikoihin. Vain quick ratio -tunnuslukuun factoringrahoitus vaikuttaa suoraan, mutta ei siihenkään aina positiivisesti.

Factoringrahoitus näkyy factoringennakkojen myötä yrityksen rahat ja pankkisäästävät tilin kasvuna. Tästä voi olla hyötyä yritykselle jonka täytyy saada nopeutettua myyntisaatavien kotiutumista ja turvata tällä tavoin muun muassa palkkojen tai ostojen maksua.

Asiasanat: factoring, rahoitus, factoringrahoitus, maksuvalmius, quick ratio, rahoitustulos myyntisaamisten kiertoaika, ostovelkojen kiertoaika

Abstract

Kasper Hietala

How factoring affects corporation's liquidity, 25 pages

Saimaa University of Applied Sciences

Faculty of Business Administration Lappeenranta

Degree Programme in Business Administration

Specialisation in Accounting

Bachelor's Thesis 2016

Instructor: Mr Jukka Sirkiä, Senior Lecturer

The purpose of this bachelor's thesis was to find out how factoring financing affects the case-corporation's liquidity. The theory of factoring and how it is dealt with in accounting will be unfolded first. After that is examined the theory of liquidity statistics and how factoring affects them. Statistics used in this thesis are quick ratio, current ratio, income before extraordinary items, sales receivable turnover and accounts payable turnover. These statistics are compared between the time before and after factoring financing.

Factoring financing affected liquidity statistics less than anticipated. In income before extraordinary items factoring was only seen as financial costs and it did not have any straight effect to sales receivable turnover, neither to accounts payable turnover. Only quick ratio value is directly affected by factoring, but even that effect is not always positive.

Factoring financing is seen as an increase of cash and cash equivalents, as factoring advance is paid to a bank account. This can help a corporation that needs to speed up the payment of its sales receivable. By this way corporation can ensure it has enough cash and cash equivalents to pay the wage of employees or cover the purchases.

Keywords: factoring, factoring financing, financing, liquidity, quick ratio, income before extraordinary items, sales receivable turnover, accounts payable turnover

Sisällys

1	Johdanto.....	5
1.1	Taustaa.....	5
1.2	Tavoite ja rajaukset.....	5
1.3	Tutkimusmenetelmä ja teoreettinen viitekehys	6
2	Case-yritys.....	7
3	Rahoitus.....	7
3.1	Yleistä rahoituksesta.....	7
3.2	Factoringrahoitus	8
3.3	Factoringrahoitus Case-yrityksen kirjanpidossa.....	9
4	Maksuvalmius	10
4.1	Quick ja current ratio.....	11
4.2	Rahoitustulos ja rahoitustulosprosentti	12
4.3	Myyntisaamisten ja ostovelkojen kiertoaika	12
4.4	Tunnusluvut ja factoringrahoitus	13
5	Factoringrahoituksen vaikutukset maksuvalmiuden tunnuslukuihin	14
5.1	Tunnuslukujen vertailua	14
5.1.1	Quick ration vertailuarvot.....	14
5.1.2	Rahoitustuloksen ja rahoitustulosprosentin vertailuarvot.....	16
5.1.3	Myyntisaamisten kiertoajan vertailuarvot.....	17
5.1.4	Ostovelkojen kiertoajan vertailuarvot.....	19
5.2	Yhteenveto.....	20
6	Pohdintaa.....	22
	Kuviot.....	23
	Taulukot.....	23
	Lähteet.....	24

1 Johdanto

1.1 Taustaa

Kirjoittaja työskentelee tilitoimistossa, jossa erään asiakasyrityksen liiketoiminta perustuu opinto- ja kehityskokonaisuuksien tuottamiseen. Asiakasyrityksen maksuvalmius on ollut kyseenalainen ja yritys päätti ottaa käyttöön factoringrahoituksen, jotta maksuvalmiutta saataisiin kohennettua. Kirjoittaja on aina ollut kiinnostunut rahoituksesta ja näki tämän hyvänä tilanteena perehtyä syvemmin factoringrahoitukseen. Asiakkaan kanssa sovittiin, että kirjoittaja selvittää opinnäytetyössään, ovatko factoringrahoituksen käyttöönotolle asetetut tavoitteet saatu täytettyä, eli paraneeko yrityksen maksuvalmius factoringrahoituksen käyttöönoton myötä.

Factoringrahoitus on yleistynyt rahoitusmuotona ja aiheesta löytyy monipuolisesti eritasoisia tutkimuksia, mutta kirjallisuudessa rahoitusmuotoa käsitellään kuitenkin hyvin rajallisesti. Aiheesta löytyy aiempia AMK-tasoisia opinnäytetöitä, jotka muun muassa avaavat factoringrahoitusta yleisesti, vertailevat sitä muihin rahoitusmuotoihin sekä käsittelevät sitä luotonantajan, luotonottajan ja kirjanpidon näkökulmasta. Factoringrahoitukselle asetettujen tavoitteiden toteutumista tutkivia töitä kirjoittaja ei kuitenkaan kohdannut tutkimuksen aikana.

1.2 Tavoite ja rajaukset

Opinnäytetyö käsittelee ja avaa factoringrahoitusta yleisesti rahoitusmuotona. Pääasiallisena tavoitteena on selvittää onko factoringrahoituksen käyttöönotto parantanut yrityksen maksuvalmiutta lyhyellä aikavälillä. Tavoitteen selvittämiseksi tutkitaan, ovatko maksuvalmiuden tunnusluvut parantuneet factoringrahoituksen käyttöönoton jälkeen.

Factoringrahoituksen kirjanpidollista käsittelyä avataan tunnuslukujen osalta siinä määrin, että sen käyttöönoton suorat ja tutkimuksessa huomioitavat välilliset vaikutukset tulevat lukijalle selväksi. Opinnäytetyössä ei oteta kantaa rahoitusmuodon kokonaiskustannuksiin ja kannattavuuteen. Näitä seikkoja voidaan sivuta, mutta ne eivät ole opinnäytetyön kannalta olennaisia.

1.3 Tutkimusmenetelmä ja teoreettinen viitekehys

Opinnäytetyössä tutkitaan lyhyellä aikavälillä tapahtuneita muutoksia eräässä tilitoimiston asiakasyrityksessä. Kyseessä on siis case-tutkimus, jossa keskitytään aineiston oikeellisuuteen, tarkkaan analysointiin sekä saatujen tulosten tulkitaan. Opinnäytetyöprosessissa on hyödynnetty Jorma Kanasen (2013) kirjaa Case-tutkimus opinnäytetyönä.

Tutkimuksessa käytetään abduktiivista päättelyä. Luvuissa 3 ja 4 käsitellään tutkimuksen teoriaa, jonka pohjalta voidaan ennakoida tutkimustuloksia. Luvussa 5 käsitellään tutkimuksen empiirinen osuus, jonka pohjalta tehdään johtopäätökset ja luvussa 6 tehdään teorian ja empirian pohjalta yhteenveto saavutetuista tutkimustuloksista.

Aineiston keruu tapahtuu ajamalla asiakasyrityksen kirjanpitojärjestelmästä tarvittavat Excel-muotoiset raportit taseesta sekä tuloslaskelmasta. Aineistoa kerätään factoringrahoituksen syyskuussa tapahtuneesta käyttöönotosta vuoden vaihteeseen asti. Koska opinnäytetyössä tutkitaan rahoituksen käyttöönoton vaikutuksia, olisi perusteltua että vertailuaineisto koostuisi rahoituksen käyttöönottoa edeltävistä kuukausista. Asiakasyrityksen toimialan vuosisyklissä on kuitenkin suuria eroja ja kesäkuukausina yrityksessä ei tapahdu käytännössä mitään. Tällä perusteella vertailuaineisto kerätään edelliseltä tilikaudelta ja samalta ajankaksolta, jotta aineisto on samasta kohtaa toimialan vuosisykliä ja siten vertailukelpoista.

Aineiston analysoinnissa käytetään elementtejä sekä kvalitatiivisen että kvantitatiivisen tutkimuksen menetelmistä. Aineiston analysointi toteutetaan vertailemalla factoringrahoituksen käyttöönoton jälkeisiä tunnuslukuja vertailuaineiston tunnuslukuihin. Tämän jälkeen keskitytään analysoimaan muutosten mahdollisia syitä.

Opinnäytetyön teoreettisen viitekehysten osa-alueet ovat factoringrahoitus sekä maksuvalmius. Factoringrahoitus on yksi monista rahoituslaitosten tarjoamista lainamuodoista, joten sen erityispiirteet on hyvä palauttaa lukijalle mieleen. Maksuvalmiudesta taas käsitellään opinnäytetyön kannalta oleellimmat tunnusluvut ja avataan factoringrahoituksen vaikutuksia näihin tunnuslukuihin.

2 Case-yritys

Opinnäytetyö tehdään yhteistyössä kirjoittajan työpaikkana toimivan tilitoimiston asiakasyrityksen kanssa. Koska asiakasyritys haluaa pysyä anonyyminä, yrityksestä puhutaan tässä opinnäytetyössä vain yleisnimityksellä case-yritys.

Case-yrityksen päätoimialana on muut koulutusta antavat yksiköt (85599). Yrityksen liiketoiminta perustuu koulutus- ja kehityskokonaisuuksien tarjoamisesta yrittäjille, kunnille sekä valtiolle. Yritys on osa suurempaa konsernia, mutta opinnäytetyössä keskitytään tutkimaan vain case-yritystä ja sen tyttäriä. Vuonna 2015 case-yrityksellä oli noin 10 miljoonaa euroa liikevaihtoa ja taseen loppusumma oli noin 4 miljoonaa euroa.

Vuonna 2014 asiakasyrityksellä on ollut yksi tytäryhtiö, joka liitettiin tammikuussa 2015 emoyhtiöön. Samalla emoyhtiöön liittyi myös kaksi muuta yhtiötä. Aineistoa käsiteltäessä tytäryrityksen tulos ja tase yhdistetään emoon sekä konsernin sisäiset erät eliminoidaan.

Koulutus- ja kehityspalveluiden myynti tuottaa tuloja yleensä vasta koulutuksen tultua päätökseen, kun taas esimerkiksi kouluttajien ja koulutustilojen kulut joudutaan kattamaan juoksevasti. Koulutus- ja kehityskokonaisuudet voivat olla suuria, useiden vuosien paketteja, mistä johtuen maksuja toteutetaan osissa ja myös maksuajat voivat olla pitkiä. Juuri tähän menojen ja tulojen ristiriitaan asiakasyritys pyrkii vaikuttamaan factoringrahoituksen avulla.

3 Rahoitus

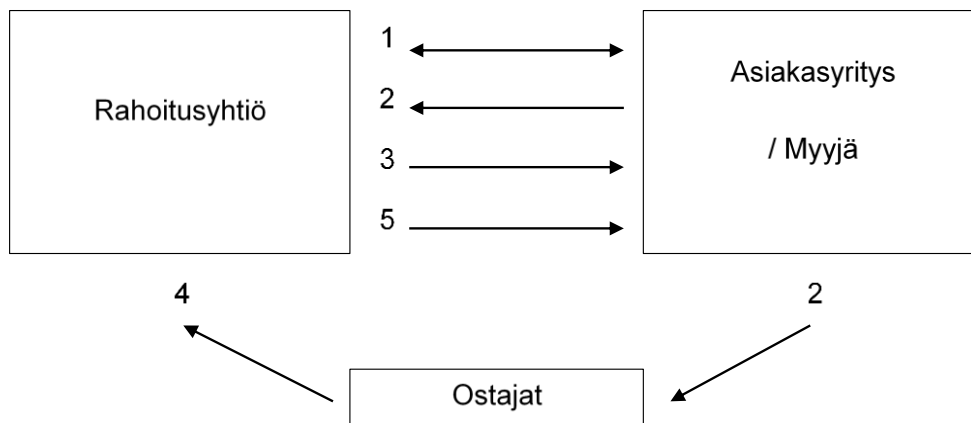
3.1 Yleistä rahoituksesta

Kannattava yritystoiminta perustuu investointeihin, jotka tuottavat enemmän kuin niistä aiheutuu kustannuksia (Ikäheimo, Laitinen, Laitinen, & Puttonen 2011, 144). Rahoituksen tarve taas perustuu menojen ja tulojen eriaikaisuuteen. Esimerkiksi toiminnan käynnistämiseen tarvitaan pääomaa heti ja se tuottaa tuloja vasta toiminnan käynnistyttyä tai kasvuun tarvitaan investointeja, jotka tuottavat tuloa vasta investoinnin jälkeen. (Leppiniemi 2009, 16-20.)

Yrityksen rahoitustarve voidaan täyttää joko oman tai vieraan pääoman ehtoisella rahoituksella. Oman pääoman ehtoinen rahoitus jakautuu sisäiseen ja ulkoiseen rahoitukseen. Sisäinen rahoitus on yrityksen varsinaisesta toiminnasta syntyvää tulorahoitusta ja ulkoinen rahoitus taas osakeantien kautta hankittua pääomaa. Vieraan pääoman ehtoinen rahoitus on lainarahoitusta, perinteisesti vakuudellista pankkilainaa. (Kinnunen, Laitinen, Laitinen, Leppiniemi & Puttonen 2007, 156-157.) Tavanomaisen pankkirahoituksen lisäksi rahoitusyhtiöt tarjoavat myös rahoitusta joissa ei tarvita erillistä vakuutta, vaan rahoitettava kohde toimii luoton vakuutena. Tällaista rahoitusta ovat mm. osamaksurahoitus, leasingrahoitus, sekä tässä opinnäytetyössä käsiteltävä factoringrahoitus ja siihen hyvin tiiviisti liittyvä myyntisaatavien ostaminen. (Leppiniemi 2009, 141.)

3.2 Factoringrahoitus

Factoringrahoitus on myyntisaatavien luotottamista (kuvio 1). Se edellyttää luotonottajan ja rahoitusyhtiön välistä rahoitussopimusta, jossa sovitaan mm. factoringpalkkiosta, vakuudesta, sekä luoton enimmäismäärästä ja sille laskettavasta korosta. Vakuutena toimivat luotonottajan eli myyjäyrityksen kaikki laskusaatavat.

Kuvio 1. Factoringrahoitusjärjestelyn toiminta (Tepora 2013, 273.)

Factoringrahoitusjärjestelyjen ajallinen kulku ja toiminta on esitetty kuviossa 1, joka mukaillee Jarno Teporan (2013, 273) esittämää kuviota. Ensimmäisessä vaiheessa solmitaan rahoitussopimus rahoitus- ja myyjäyrityksen välille. Toisessa vaiheessa myyjäyritys lähettää myyntilaskut ostajalle sekä rahoitusyhtiölle. Myyntilaskuille merkitään että saatava on siirretty rahoitusyhtiölle ja ne tulee maksaa tälle. Kolmannessa vaiheessa rahoitusyhtiö antaa luoton piiriin hyväksymiensä

laskujen perusteella myyjäyriykselle luottoa, ns. factoringennakkoa, yleensä noin 80 % laskujen kokonaissummasta. Kun ostaja on maksanut laskun rahoitusyhtiölle (vaihe 4), siirtää rahoitusyhtiö laskusaatavien loppuosuuden factoringpalkkiolla ja korolla lyhennettynä myyjäyriykselle (vaihe 5).

Factoringrahoituksessa ostajien maksukyvyttömyyden luottotappioriski säilyy myyjäyriyksellä. Rahoitusyhtiön maksama luotto on myyjäyriyksen taseessa velkana, kunnes ostaja maksaa laskun rahoitusyhtiölle ja rahoitusyhtiö välittää tiedon saapuneesta suorituksesta myyjäyriykselle. Jos rahoitusyhtiö luotottamisen sijasta ostaa myyjäyriyksen myyntisaatavat, siirtyy laskujen mukana myös luottotappioriski rahoitusyhtiölle ja tällöin myyjäyriyksen taseessa ei ole velkaa rahoitusyhtiölle. (Tepora 2013, 274.)

Factoringrahoitus on lyhyesti ilmaistuna yrityksen käyttöpääoman rahoittamista. Myyjäyriyksen saa factoringrahoituksen avulla nopeutettua myynnin rahavirtaa ja tämän avulla voidaan turvata mm. palkkojen maksua sekä ostoja. (Tepora, Kaisto & Hakkola 2009, 442.) Factoringrahoituksen käyttöönoton tulisi siis näkyä raha ja pankkisaatavien kasvuna, jolloin myös ostoja voitaisiin maksaa ajoissa.

3.3 Factoringrahoitus Case-yrityksen kirjanpidossa

Case-yrityksen tapauksessa taseen vastaavaa puolen lyhytaikaisiin saamisiin on luotu myyntisaamiset-tiliryhmän alle factoring-myyntisaamiset laskutili (kuvio 2). Factoring-myyntisaamiset laskutilille kirjataan kaikki rahoitusyhtiölle lähetetyt laskut.

Vastaavaa
Vaihtuvat vastaavat
Lyhytaikaiset saamiset
Myyntisaamiset
1701 Myyntisaamiset
1718 Factoring-myyntisaamiset laskutili

Kuvio 2. Factoringrahoitus taseen vastaavaa puolella.

Taseen vastattavaa puolen lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan on luotu lainat rahoituslaitoksilta-tiliryhmän alle factoring-luottotili, johon kirjataan rahoitusyhtiön

maksamat factoring-ennakot (kuvio 3). Kun rahoitusyhtiö saa ostajalta suorituksen myyntilaskusta, se ilmoittaa case-yritykselle saadut suoritukset ja maksaa laskusaatavien loppuosuuden factoring-palkkiolla ja koroilla lyhennettynä case-yritykselle. Rahoitusyhtiön ilmoittamat suoritukset puretaan factoring-myyntisaamiset laskutililtä sekä factoring-luottotililtä.

Vastattavaa
Vieras pääoma
 Lyhytaikainen vieras pääoma
 Lainat rahoituslaitoksilta
 2841 Factoring-luottotili

Kuvio 3. Factoringrahoitus taseen vastattavaa puolella.

Factoringrahoituksen kulut kirjataan rahoitustuotot ja -kulut tiliryhmän alle luodulle factoring-kulut –tilille (kuvio 4). Myynnit kirjataan kirjanpidossa omille myyntitileilleen riippumatta siitä ovatko ne liitoksissa factoringrahoitukseen vai eivät, eli factoringrahoituksella ei ole factoring-kulut -tilin lisäksi muuta vaikutusta tuloslaskelmaan.

900 Rahoitustuotot ja -kulut
 908 Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista
 915 Muut korko- ja rahoitustuotot
 942 Korkokulut ja muut rahoituskulut
 944 Muille
 9640 Factoring-kulut

Kuvio 4. Factoringrahoitus tuloslaskelmassa.

4 Maksuvalmius

Tutkimuksessa käytettävät tunnusluvut ovat quick ratio, current ratio, rahoitustulos ja rahoitustulosprosentti, myyntisaamisten ja ostovelkojen kiertoaika, sekä kassavirtaperusteisesti laskettavat toiminta- ja rahoitusjäämä. Opinnäytetyön tunnuslukukaavojen pohjana on käytetty Yritystutkimus ry:n (2011) esittämiä kaavoja.

Quick ja current ratio ovat ehkä käytetyimmät tunnusluvut, kun halutaan kuvata yrityksen maksuvalmiutta. Ne ovat staattisia, tasepohjaisia tunnuslukuja, jotka

kuvaavat yrityksen tilannetta juuri mitattavalla hetkellä. Koska pelkästään staattisten tunnuslukujen tarkkailu ei kerro koko kuvaa yrityksen tilanteesta, kuvataan maksuvalmiutta myös tuloslaskelmapohjaisilla, dynaamisilla tunnusluvuilla. Tähän käytetään tuloslaskelman rahoitustulosta ja rahoitustulosprosenttia. (Kinnunen, Laitinen, Laitinen, Leppiniemi & Puttonen 2007, 67-72.)

Myyntisaamisten ja ostovelkojen kiertoajat eivät ole suoranaisesti maksuvalmiuden tunnuslukuja, mutta niiden avulla voidaan arvioida miten nopeasti myynnit realisoituvat ja millä tahdilla ostot maksetaan. Tunnuslukujen laskennassa käytetään sekä tasepohjaisia myyntisaatavia ja ostovelkoja, että tuloslaskelmasta saatavia liikevaihtoa ja ostoja. (Yritystutkimus ry 2011, 69-70.)

4.1 Quick ja current ratio

Quick ratio kertoo kuinka hyvin yrityksen rahoitusomaisuus, eli lyhytaikaiset saamiset sekä rahat ja pankkisaamiset yhteensä, riittävät kattamaan yrityksen lyhytaikaiset velat. Yrityksen maksuvalmius on Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysin (2011) antamien normiarvojen mukaan hyvä, kun quick ratio on yli 1. Tunnusluvun ollessa välillä 0,5–1 on yrityksen maksuvalmius tyydyttävä ja alle 0,5 quick ratio kertoo yrityksen maksuvalmiuden olevan heikko.

$$\text{Quick ratio} = \frac{\text{Rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma}} \quad (1)$$

Current ratio kuvaa hieman pidemmän aikavälin maksuvalmiutta kuin quick ratio. Tunnusluku kertoo, kuinka hyvin yrityksen rahoitus- ja vaihto-omaisuus yhteensä riittävät kattamaan sen lyhytaikaiset velat. Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysin (2011) antamien normiarvojen mukaan yrityksen maksuvalmius on hyvä, jos current ration arvo on yli 2, tyydyttävä, jos tunnusluvun arvo on 1–2 ja heikko, jos tunnusluvun arvo on alle 1.

$$\text{Current ratio} = \frac{\text{Lyhytaikaiset varat yhteensä}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma}} \quad (2)$$

Case-yrityksen toimialalla liiketoiminta perustuu palveluiden tuottamiseen, joten varasto on olematon tai kuten Case-yrityksen tapauksessa, sitä ei ole ollenkaan.

Kun varaston arvo on nolla, ovat quick ja current ration arvot samat. Tästä syystä tutkimuksessa lasketaan vain quick ration arvo.

4.2 Rahoitustulos ja rahoitustulosprosentti

Yrityksen rahoitustulos lasketaan vähentämällä liiketuloksesta verot sekä rahoituskulut ja lisäämällä siihen rahoitustuotot (nettotulos) sekä poistot ja arvonalentumiset (rahoitustulos). Rahoitustulosprosentti saadaan jakamalla rahoitustulos liiketoiminnan tuotoilla. Rahoitustuloksella katetaan yrityksen lainojen lyhennykset, investointien käteisosuudet, voitonjako yms. joten rahoitustuloksen tulisi olla positiivinen lyhyelläkin aikavälillä. (Yritystutkimus ry 2011, 62.)

$$\text{Rahoitustulos} = \text{Nettotulos} + \text{Poistot \& arvonalentumiset} \quad (3)$$

$$\text{Rahoitustulosprosentti} = \frac{\text{Rahoitustulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100 \quad (4)$$

4.3 Myyntisaamisten ja ostovelkojen kiertoaika

Myyntisaamisten kiertoaika saadaan jakamalla yrityksen avoimet myyntisaamiset tietyn aikavälin liikevaihdolla ja kertomalla tulos valitun aikavälin päivien lukumäärällä. Tunnusluku kertoo kuinka pitkään yrityksen myynnit ovat saamisina, ennen kuin ostaja maksaa ne. Muun muassa verot, kuten arvonalisävero ja valmistevero, sekä omaisuuden myyntitulot sisältyvät myyntisaamisiin vaikka ne eivät ole yrityksen liikevaihtoa. Koska myyntisaamisiin sisältyy eriä jotka eivät ole yrityksen liikevaihtoa, voi myyntisaamisten kiertoaika olla pidempi kuin puhtaasti myyntitulojen perusteella määritelty kiertoaika. Jos yrityksen liikevaihtoon sisältyy osatuloista eli myyntien jaksotusta, voi myyntisaamisten kiertoaika olla pienempi kuin todellisten myyntien perusteella laskettu kiertoaika. (Yritystutkimus ry 2011, 69.)

$$\text{Myyntisaamisten kiertoaika} = \frac{\text{Myyntisaamiset}}{\text{Liikevaihto}} \times 365 \quad (5)$$

Ostovelkojen kiertoaika lasketaan jakamalla yrityksen avoimet ostovelat tietyn aikavälin ostoilla sekä ulkopuolisilla palveluilla ja kertomalla valitun aikavälin päivien lukumäärällä. Tunnusluku kertoo kuinka pitkään yrityksen ostot ovat velkana, ennen kuin ne maksetaan pois. Ostovelloissa huomioitavat liiketoiminnan

muut kulut sekä investoinnit voivat pidentää ostovelkojen kiertoaikaa. (Yritystutkimus ry 2011, 70.)

$$\text{Ostovelkojen kiertoaika} = \frac{\text{Ostovelat}}{\text{Ostot} + \text{ulkopuoliset palvelut}} \times 365 \quad (6)$$

4.4 Tunnusluvut ja factoringrahoitus

Quick ratio koostuu rahoitusomaisuudesta ja lyhytaikaisista veloista. Myyntisaatavat tilin kokonaissaldoon factoringrahoituksen käyttöönotto ei vaikuta, koska rahoitusyhtiölle lähetetyt myynnit ovat edelleen saman tiliryhmän alla. Factoringrahoituksen käyttöönotto näkyy sen sijaan rahoitusomaisuudessa rahat ja pankki-saamiset tilin arvon nousuna, koska myynneistä saadaan heti rahoituslaitoksen maksama ennakko. Lyhytaikaisissa veloissa on tämän ennakon vastakirjaus factoring-luottotilillä. Tämä tarkoittaa sitä että factoringrahoitus nostaa rahoitusomaisuuden ja lyhytaikaisten velkojen arvoja, jolloin quick ration arvo niin sanotusti laimenee. Jos quick ratio on yli 1, factoringrahoitus heikentää tunnusluvun arvoa, ja jos quick ratio on alle 1, se nostaa tunnusluvun arvoa.

Myyntisaamisten kiertoaika koostuu myyntisaamisista ja liikevaihdosta eli myyntituotoista. Factoringrahoituksen käyttöönoton myötä yrityksen myyntituotot kotiutuvat normaalia maksuaikaa nopeammin, koska rahoitusyhtiö maksaa rahoituksen piiriin hyväksymiensä laskujen loppusummasta heti 80 % factoringennakkoa. Tämä ei kuitenkaan vaikuta myyntisaamisten kiertoaika tunnuslukuun, koska kaikki kaudelle kuuluvat myynnit kirjataan myyntitilille joka tapauksessa ja myös factoringrahoitetut laskut löytyvät myyntisaatavista. Factoringrahoitus voi vaikuttaa myyntisaamisten kiertoaikaan positiivisesti esimerkiksi siten, että ostajat maksavat laskunsa ajoissa, koska ne tulee maksaa rahoitusyhtiölle, jolla on todennäköisesti hyvin toimiva perintäjärjestelmä.

Myöskään ostovelkojen kiertoaikaan factoringrahoituksella ei ole suoraa vaikutusta, mutta myyntisaatavien nopeampi kotiutuminen voi edesauttaa yritystä, jolla on haasteita selvitä ostoistaan. Tutkimuksen case-yrityksellä on ollut haasteita ostosuoritusten maksussa, joten voidaan olettaa että myyntisaatavien nopeampi kotiutuminen parantaisi myös ostovelkojen kiertoaikaa.

Factoringrahoituksen käyttöönotolla ei ole factoringkulujen lisäksi muuta vaikutusta yrityksen rahoitustulokseen. Tutkimuksen kannalta rahoitustulos sen sijaan kertoo kuinka yrityksen maksuvalmius on kehittynyt, jos factoringrahoituksen vaikutuksia ei oteta huomioon.

5 Factoringrahoituksen vaikutukset maksuvalmiuden tunnuslukuihin

Factoringrahoituksen käyttöönoton tulisi vaikuttaa suoraan ja positiivisesti case-yrityksen quick ratioon. Factoringrahoitus voi mahdollistaa myös myyntisaamisten ja ostovelkojen kiertoaikojen lyhenemisen. Rahoitustuloksen kannalta factoringrahoituksella ei ole factoringkulujen lisäksi muuta merkitystä.

5.1 Tunnuslukujen vertailua

Opinnäytetyön tutkimusaineiston pohjana käytettiin case-yrityksen ja sen tytäryrityksen muokkaamatonta kirjanpitoaineistoa tilikausilta 2014 ja 2015. Kirjanpitoaineisto sisälsi konserninsisäisiä eriä kuten konsernimyyntejä, -ostoja, -lainan korkoja sekä tilinpäätöskirjauksia kuten rahavarojen siirtoja konsernin sisällä. Kaikki konsernin sisäiset kirjaukset ja tilinpäätössiirrot eliminoitiin kirjanpidosta, jonka jälkeen tytäryrityksen tulos ja tase voitiin yhdistää case-yrityksen tulokseen ja taseeseen. Tutkimuksen tunnusluvut on laskettu yhdisteltyjen tuloslaskelman ja taseen pohjalta.

5.1.1 Quick ration vertailuarvot

Quick ration laskemiseen käytettiin normaaleja kumulatiivisia tase-arvoja. Lyhytaikaisista saamisista eliminoitiin saamiset konserniyrityksiltä ja rahoista ja pankkisaamisista eliminoitiin konsernin sisäiset tilinpäätössiirrot. Lyhytaikaisesta vierasta pääomasta eliminoitiin velat konserniyrityksille.

Quick ration vertailuarvot -taulukossa (taulukko 1) näkyvät lyhytaikaiset saamiset koostuvat myyntisaamisista, muista saamisista, siirtosaamisista ja vuonna 2015 myös factoring-myyntisaamisista. Rahat ja pankkisaamiset sisältävät case-yrityksen kaksi luotollista pankkitiliä. Lyhytaikaiseen vieraspääomaan sisältyvät saadut

ennakot, ostovelat, muut velat, siirtovelat ja vuonna 2015 myös lainat rahoituslaitoksilta eli factoring-luottotili.

	2014/09	2014/10	2014/11	2014/12
Lyhytaikaiset saamiset	871 000	1 330 000	1 486 000	1 002 000
1701 Myyntisaamiset	770 000	1 229 000	1 302 000	903 000
Rahat ja pankkisaamiset	48 000	-41 000	-371 000	-119 000
Lyhytaikainen vieras pääoma	2 188 000	2 561 000	2 461 000	2 119 000

Quick Ratio	0,42	0,50	0,45	0,42

	2015/09	2015/10	2015/11	2015/12
Lyhytaikaiset saamiset	1 288 000	1 518 000	1 402 000	1 123 000
1701 Myyntisaamiset	199 000	204 000	209 000	215 000
1718 Factoring-myyntisaamiset	701 000	1 095 000	1 055 000	709 000
Rahat ja pankkisaamiset	737 000	780 000	838 000	932 000
Lyhytaikainen vieras pääoma	3 176 000	3 567 000	3 413 000	3 286 000
2841 Factoring-luottotili	557 000	637 000	658 000	542 000

Quick Ratio	0,64	0,64	0,66	0,63
Quick Ratio - factoringrahoitus	0,56	0,57	0,57	0,55

Taulukko 1. Quick ration vertailuarvot.

Lyhytaikaisissa saamisissa ei ole tapahtunut suurta muutosta vertailukaudella, mutta factoringrahoituksen käyttöönotto näkyy selkeästi vuoden 2015 rahat ja pankkisaamiset tiliryhmän huomattavana kasvuna. Myös lyhytaikainen vieraspääoma on kasvanut huomattavasti, noin miljoonalla. Tästä kasvusta puolet tulee pankkitilille maksetusta factoringennakosta, jonka vastatilinä on factoring-luottotili. Toinen puoli lyhytaikaisen vieraan pääoman kasvusta tulee ostovelkojen sekä muiden velkojen, muun muassa arvonnäköverovelan kasvusta.

Vuonna 2014 quick ration keskiarvo oli 0,45 vertailuajankohdalla. Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysin (2011) antamien normiarvojen mukaan yrityksen maksuvalmius on ollut heikko. Factoringrahoituksen käyttöönoton myötä case-yrityksen quick ratio nousi vuonna 2015 keskiarvoon 0,64, mikä on normiarvojen mukaan tyydyttävä. Yrityksen maksuvalmius on siis parantunut.

Quick ration vertailuarvot taulukossa on laskettu vuodelle 2015 quick ration arvo, jos factoringennakon vaikutukset eliminoidaan rahoista ja pankkisaamisista sekä

factoring-luottotililtä. Saatu arvo kertoo, miltä quick ratio -tunnusluku näyttäisi, jos case-yritys ei olisi ottanut factoringrahoitusta käyttöön, eikä se olisi saanut kaudella laskutetuista myynneistä suorituksia. Tällä tavoin saadun quick ratio ilman factoring rahoitusta -tunnusluvun keskiarvo vertailuajankohdalle olisi 0,56, mikä on edelleen parempi kuin vuoden 2014 arvo 0,45. On kuitenkin huomattava, että laskettu arvo on teoreettinen eikä se ota huomioon niitä myyntisaatavia jotka olisi mahdollisesti maksettu ajallaan ilman factoringrahoituksen käyttöönottoa.

Toimialaonlinesta (2015) saatujen Finnveran tilinpäätöstilastojen pohjalta Case-yrityksen toimialan quick ration mediaani oli 1,4 vuonna 2014 (taulukko 2). Quick ration arvot ovat siis toimialalla pääasiassa hyviä. Case-yritys asettui vuoden 2014 vertailuajankohdan keskiarvolla 0,45 Finnveran tilinpäätöstilastojen pohjalta toimialan alakvartiiliin. Vuoden 2015 vertailuajankohdan keskiarvolla 0,64 case-yritys nousee juuri toimialan alakvartiilin yläpuolelle.

85599 Muut koulutusta antavat yksiköt, vuosi 2014	Quick ratio
Yläkvartiili	1,9
Mediaani	1,4
Alakvartiili	0,6

Taulukko 2. Toimialan quick ratio vuonna 2014 (Toimialaonline, 2015)

Vuoden 2015 tilastot eivät olleet tutkimusta tehtäessä vielä päivittyneet Finnveran tietokantaan, joten vuoden 2014 arvot toimivat myös vuoden 2015 tutkimustulosten vertailupohjana.

5.1.2 Rahoitustuloksen ja rahoitustulosprosentin vertailuarvot

Rahoitustulos on laskettu kuukauden tuloslaskelman lukujen pohjalta, jotta factoringrahoituksen kulut näkyvät paremmin (taulukko 3). Tuloslaskelmasta on eliminoitu kaikki konsernin sisäiset erät; ostot, myynnit, korkokulut ja -tuotot.

	2014/09	2014/10	2014/11	2014/12
Liiketulos	-144 000	-49 000	-70 000	-57 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 000	-2 000	-8 000	-8 000
Verot	0	0	0	0
Nettotulos	-145 000	-51 000	-78 000	-65 000
Poistot ja arvonalentumiset	-11 000	-11 000	-13 000	-12 000
Rahoitustulos	-134 000	-40 000	-65 000	-53 000
Liikevaihto	615 000	866 000	780 000	754 000
Rahoitustulos%	-22 %	-5 %	-8 %	-7 %
	2015/09	2015/10	2015/11	2015/12
Liiketulos	34 000	141 000	67 000	111 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-31 000	-7 000	-6 000	-6 000
Verot	0	0	0	0
Nettotulos	3 000	134 000	61 000	105 000
Poistot ja arvonalentumiset	-14 000	-14 000	-14 000	-14 000
Rahoitustulos	17 000	148 000	75 000	119 000
Liikevaihto	973 000	1 127 000	934 000	723 000
Rahoitustulos%	2 %	13 %	8 %	16 %

Taulukko 3. Rahoitustuloksen ja -prosentin vertailuarvot.

Vuonna 2014 case-yrityksen liiketulos on ollut koko tarkastelujakson ajan negatiivinen. Kustannusrakenteessa on siis ollut parantamisen varaa ja vuoden aikana onkin onnistuttu tekemään korjausliikkeitä, sillä vuoden 2015 tarkastelujaksolla liiketulos on saatu pysymään positiivisena. Yrityksen liikevaihto on saatu kasvuun vaikka liiketoiminnan kuluissa ei ole huomattavaa muutosta. Myös liiketoiminnan muut kulut ovat pysyneet kurissa ja henkilöstökulujen kasvukin on ollut hyvin maltillista.

Vuoden 2014 vertailuajankohdalla yrityksen rahoituskulut ovat olleet pääasiassa erilaisia korko- ja lainojen hoitokuluja. Vuoden 2015 vertailuajankohdan rahoituskulut ovat kasvaneet ja niiden rakenne muuttunut. Factoringrahoituksesta syntyneet kulut ovat selvästi suurin yksittäinen kuluerä rahoituskuluissa.

5.1.3 Myyntisaamisten kiertoajan vertailuarvot

Myyntisaamisten kiertoaika on laskettu rahoitustuloksen tavoin kuukauden tuloslaskelman pohjalta, jotta factoringrahoituksen mahdollisia vaikutuksia saadaan korostettua (taulukko 4). Tasearvot ovat normaalisti kumulatiiviset ja kertoimena

on käytetty 30 päivää. Konsernin sisäiset myynnit on eliminoitu niin myynneistä kuin myyntisaamisistakin. Näiden lisäksi myös koulutustuet ja -avustukset on eliminoitu, koska ne eivät ole yrityksen varsinaista myyntiä, eivätkä ne sisälly myyntisaamisiin.

	2014/09	2014/10	2014/11	2014/12
Myyntisaamiset	771 000	1 231 000	1 303 000	903 000
Myynnit	615 000	866 000	780 000	754 000
Koulutustuet ja -avustukset	58 000	60 000	59 000	278 000
Myyntisaamisten kiertoaika	42	46	54	57

	2015/09	2015/10	2015/11	2015/12
Myyntisaamiset	1 150 000	1 404 000	1 296 000	981 000
Myynnit	973 000	1 127 000	934 000	723 000
Koulutustuet ja -avustukset	34 000	35 000	30 000	52 000
Myyntisaamisten kiertoaika	37	39	43	44

Taulukko 4. Myyntisaamisten kiertoaajan vertailuarvot.

Myyntisaamisten kiertoaajat olivat vuoden 2014 tarkastelujaksolla keskimäärin 50 päivää, kun vuoden 2015 tarkastelujaksolla kiertoaajat olivat laskeneet keskimäärin 41 päivään. Kiertoaajan muutos on huomattavan suuri. Jos case-yritys ei ole lyhentänyt myyntisaataviensa maksuaikoja, on mahdollista, että factoringrahoitusta tarjoavan rahoitusyhtiön luoma maksupaine ja perintätoiminta ovat jossain määrin nopeuttaneet myyntisaamisten kotiutumista.

Alla olevassa taulukossa (taulukko 5) on laskettu vuoden 2015 myyntisaamiset ja myynnit kulloiseltakin kuukaudelta suhteutettuna vuoden 2014 kuukausien arvoihin. Myynneissä on tullut joulukuuta lukuun ottamatta huomattavaa kasvua, mutta myyntisaatavat eivät ole kasvaneet samassa suhteessa. Myös tästä voidaan päätellä, että myyntisaatavien kiertoaika on lyhentynyt.

Kuukausi	9	10	11	12
Myyntisaamisten muutos	49 %	14 %	-1 %	9 %
Myyntien muutos	58 %	30 %	20 %	-4 %

Taulukko 5. Myyntisaamisten ja myyntien prosentuaaliset muutokset 2014 - 2015

5.1.4 Ostovelkojen kiertoajan vertailuarvot

Ostovelkojen kiertoaika on laskettu rahoitustuloksen ja myyntivelkojen kiertoajan tavoin kuukauden tuloslaskelman pohjalta, jotta factoringrahoituksen mahdollisia vaikutuksia saadaan korostettua (taulukko 6). Tasearvot ovat normaalisti kumulatiiviset ja kertoimena on käytetty 30 päivää. Konsernin sisäiset ostot on eliminoitu niin ostoista kuin ostoveloistakin.

Ostovelat sisältävät kaikki yrityksen ostolaskut, riippumatta siitä kuuluvatko ne yrityksen varsinaiseen liiketoimintaan. Ostoissa taas näkyvät vain yrityksen liiketoiminnan kulut. Koska case-yrityksen liiketoiminnan muut kulut ovat ostoihin suhteutettuna suuret, on tutkimuksessa laskettu ostovelkojen kiertoaika myös liiketoiminnan muut kulut huomioiden.

	2014/09	2014/10	2014/11	2014/12
Ostovelat	332 000	539 000	535 000	483 000
Ostot	-240 000	-369 000	-374 000	-252 000
Liiketoim. Muut kulut	-181 000	-190 000	-153 000	-213 000
Ostovelkojen kiertoaika	42	44	43	58
OVKA + liiketoim. Muut kulut	24	29	30	31
	2015/09	2015/10	2015/11	2015/12
Ostovelat	559 000	765 000	908 000	664 000
Ostot	-325 000	-394 000	-375 000	-287 000
Liiketoim. Muut kulut	-184 000	-141 000	-111 000	-126 000
Ostovelkojen kiertoaika	52	58	73	69
OVKA + liiketoim. Muut kulut	33	43	56	48

Taulukko 6. Ostovelkojen kiertoajan vertailuarvot.

Case-yrityksen ostovelkojen kiertoaika vuoden 2014 tarkastelujaksolla oli keskimäärin 46 päivää ja liiketoiminnan muut kulut huomioitaessa 29 päivää. Olettaen että case-yrityksen ostojen maksuaika on 30 päivää, on yritys maksanut laskunsa pääasiassa ajallaan. Vuoden 2015 tarkastelujaksolla ostovelkojen kiertoaika oli keskimäärin 63 päivää ja liiketoiminnan muut kulut huomioitaessa 45 päivää. Ostovelkojen kiertoaika on siis pidentynyt huomattavasti tarkastelujaksojen välillä. Havainto on hieman kummastuttava, huomioiden että yrityksen rahoitustulos on muuttunut negatiivisesta positiiviseksi ja myyntisaatavien kiertoaika on lyhentynyt

huomattavasti. Myös rahat ja pankkisaatavat tilillä näyttäisi seisovan huomattavia summia, joilla voitaisiin kattaa ainakin osa ostovelosta. Case-yritys on joko varautunut tiedossa olevaan huomattavaan kuluerään tai sitten case-yrityksen konsernin emoyhtiö tarvitsee näitä varoja ja niitä ei ole siitä syystä saatu käyttää.

Alla olevassa taulukossa (taulukko 7) on myyntisaatavien ja myyntien tapaan laskettu vuoden 2015 ostovelat ja ostot kulloiseltakin kuukaudelta suhteutettuna vuoden 2014 kuukausien arvoihin. Ostot ovat kasvaneet maltillisesti, mutta ostovelat ovat kasvaneet huomattavasti.

Kuukausi	9	10	11	12
Ostovelkojen muutos	68 %	42 %	70 %	37 %
Ostojen muutos	35 %	7 %	0 %	14 %

Taulukko 7. Ostovelkojen ja ostojen prosentuaaliset muutokset 2014 - 2015

5.2 Yhteenveto

Tunnuslukujen muutokset olivat pääasiassa teorian pohjalta oletettujen kaltaisia. Quick ratio -tunnusluku oli parantunut tarkastelujaksolla odotetusti, samoin myyntisaamisten kiertoaika. Myös rahoitustulos oli muuttunut negatiivisesta positiiviseksi, vaikka sitä ei voitu olettaa pelkästään factoringrahoituksen käyttöönoton pohjalta. Kaikki tutkitut suoraan maksuvalmiuteen liittyvät tunnusluvut ovat siis kohentuneet tarkastelujaksolla, joten voidaan sanoa että case-yrityksen maksuvalmius on parantunut.

Ostovelkojen kiertoaika -tunnusluku sen sijaan ei parantunut tarkastelujaksolla, vaikka teoriaosuudessa arvioitiinkin, että factoringrahoituksen kautta saatavan factoringennakon avulla voitaisiin turvata muun muassa ostojen maksua. Erikoinen tilanteesta tekee juuri se seikka, että kaikki maksuvalmiuden tunnusluvut ovat kohentuneet ja rahoissa ja pankkisaamisissa olisi käytettävissä varoja, joilla voitaisiin kattaa ostovelkoja. Saatavilla olevien tietojen perusteella ei voida sanoa, miksi ostovelkoja on kerrytetty tällä tavoin. Mahdollisia selittäviä tekijöitä voivat olla esimerkiksi yrityksen tai konsernin johdosta tullut ohjeistus ostojen maksuista.

Vaikka yrityksen kaikki maksuvalmiuden tunnusluvut ovat parantuneet tarkaste-lujaksolla, eivät kaikki muutokset ole johtuneet pelkästään factoringrahoituksen käyttöönotosta, vaan taustalla on myös rakennemuutoksia case-yrityksessä. Quick ratio -tunnuslukuun factoringrahoituksella oli suora, case-yrityksen tapauk-sessa, positiivinen vaikutus, mutta myös myynnin kasvulla oli selkeä vaikutus quick ration kasvuun. Maksuvalmiuden kiertoaikaan ei factoringrahoitus itses-sään vaikuta, mutta factoringrahoitusta tarjoavan rahoitusyhtiöllä ja sen perintä-järjestelmällä saattoi olla positiivinen vaikutus myyntien kotiutumiseen. Rahoitus-tuloksen kannalta factoringrahoituksen käyttöönotto taas näkyi vain kulueränä ra-hoituskuluissa eli käytännössä se heikentää tunnuslukua. Rahoitustuloksen po-sitiivinen muutos johtui pääasiassa myynnin kasvusta sekä siitä, että liiketoimin-nan, henkilöstön ja liiketoiminnan ulkopuoliset kulut saatiin pidettyä aisoista myynnin kasvusta huolimatta.

Factoringrahoitus nopeuttaa myyntien kotiutumista, mutta ei voida yksiselittei-sesti sanoa, että se parantaisi yrityksen maksuvalmiutta ja maksuvalmiuden tun-nuslukuja. Factoringrahoituksella on positiivinen vaikutus quick ratioon, jos lähtö-tilanteessa yrityksen tunnusluvun arvo on alle yksi, ja negatiivinen vaikutus, jos tunnusluvun arvo on yli yksi. Rahoitustuloksen kannalta factoringrahoitus on vain kuluerä ja myyntisaatavien kiertoaikaankaan se ei vaikuta suoraan, vaikkakin myyntilaskujen perintä voi olla tehokkaampaa, jos se hoidetaan factoringrahoi-tusta tarjoavan rahoitusyhtiön toimesta. On huomattava että, jos rahoitusyhtiö factoringrahoittamisen sijasta ostaa myyjäyrityksen myyntisaatavat, eroavat toi-minnon tasevaikutukset huomattavasti factoringrahoituksesta ja myös vaikutuk-set tunnuslukuihin ovat huomattavan erilaiset.

Vaikka factoringrahoituksen vaikutukset maksuvalmiuden tunnuslukuihin jäivät-kin vaatimattomiksi, voi factoringrahoituksesta silti olla hyötyä yrityksille monessa tilanteessa. Case-yrityksen lähtötilanne on hyvä esimerkki tästä. Pitkät maksuajat yrityksen myynneissä ja lyhyet maksuajat ostoissa loivat hieman epäsuhdan yh-tälön, mikä factoringrahoituksen oli tarkoitus korjata. Käytännössä rahoitus hoiti tehtävänsä ja case-yrityksen käytössä olevat varat kasvoivat, mutta kirjoittajalle hämärän peittoon jääneestä syystä johtuen yritys ei hyödyntänyt näitä varoja.

6 Pohdintaa

Opinnäytetyön tarkoituksena oli tutkia, miten factoringrahoituksen käyttöönotto vaikuttaa case-yrityksen maksuvalmiuteen. Tutkimuksen alussa valittiin tunnusluvut, joiden kautta tutkittiin case-yrityksen maksuvalmiuden kehittymistä. Ideana oli teorian kautta avata factoringrahoituksen osuus tunnusluvuissa ja vertailun pohjalta hakea empiiristä kosketusta. Tarkastelujaksoksi valittiin syyskuussa 2015 tapahtuneesta factoringrahoituksen käyttöönotosta seuraavat neljä kuukautta ja vertailujaksoksi samat kuukaudet edeltävältä tilikaudelta. Lyhyt tarkastelujakso johtui osittain siitä syystä, että case-yritys vaihtoi vuoden vaihteessa tilitoimistoa, mikä vaikeutti huomattavasti aineiston saantia ja osittain siksi, että kirjoittajalle jäisi aikaa muokata aineistoa.

Aineiston käsittely oli aikaa vievää, sillä case-yritys oli osa suurempaa konsernia ja konsernin sisäistä toimintaa oli runsaasti. Myös case-yrityksen tytäryhtiön kirjanpidon yhdistäminen emon kirjanpitoon oli haastavampaa kuin kirjoittaja oli odottanut. Tilinpäätöskirjausten selvittäminen sen sijaan sujui jouhevasti, koska kirjoittajalla oli mahdollisuus porautua kirjanpitoaineistoon.

Opinnäytetyöprosessi oli haastava, sillä edellisten opinnäytetyöideoiden kariutuessa ehti kirjoittaja jo astua työelämään, mikä hidasti tutkimustyön tekemistä huomattavasti. Kirjoittaja voikin suositella kaikille opinnäytetyötä aloitteleville kokopäiväistä keskittymistä opinnäytetyöhön, jos haluaa valmistua ajoissa.

Tutkimuksen edetessä kävi selväksi, että factoringrahoitus vaikuttaa odotettua rajoitetummin maksuvalmiuden tunnuslukuihin, sillä vain tasepohjaisen quick ration arvoon factoringrahoituksella oli suora vaikutus. Syvemmällä pohjatyöllä olisi voitu valita tunnuslukuja, joihin factoringrahoituksella olisi ollut enemmän vaikutusta. Toisaalta silloin ei olisi tutkittu enää pelkästään yrityksen maksuvalmiutta, mikä oli tutkimuksen alkuperäinen idea. Ehkä siinä olisi ideaa uudelle opinnäytetyölle. Myös factoringrahoituksen käyttöönoton syitä, odotuksia ja tyytyväisyyttä sen vaikutuksiin voisi olla mielenkiintoista tutkia esimerkiksi kyselymuotoisena tutkimuksena.

Kuviot

Kuvio 1. Factoringrahoitusjärjestely, s 8 (Tepora 2013, s.273)

Kuvio 2. Factoringrahoitus taseen vastaavaa puolella, s 9

Kuvio 3. Factoringrahoitus taseen vastattavaa puolella, s 10

Kuvio 4. Factoringrahoitus tuloslaskelmassa, s 10

Taulukot

Taulukko 1. Quick ration vertailuarvot, s 15

Taulukko 2. Toimialan quick ratio vuonna 2014, s 16

Taulukko 3. Rahoitustuloksen ja -prosentin vertailuarvot, s 17

Taulukko 4. Myyntisaamiset kiertoajan vertailuarvot, s 18

Taulukko 5. Myyntisaamisten ja myyntien prosentuaaliset muutokset 2014-2015, s 18

Taulukko 6. Ostovelkojen kiertoajan vertailuarvot, s 19

Taulukko 7. Ostovelkojen ja ostojen prosentuaaliset muutokset 2014-2015, s 20

Lähteet

Ikäheimo, S., Laitinen, E., Laitinen, T. & Puttonen, V. 2011. Laskentatoimi ja rahoitus. Vaasa: Multiprint Vaasa.

Kananen, J. 2013. Case-tutkimusopinnäytetyönä. Suomen yliopistopaino Oy - Juvenes Print.

Kinnunen, L., Laitinen, E., Laitinen, T., Leppiniemi, J. & Puttonen, V. 2007. Avain laskentatoimeen ja rahoitukseen. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.

Leppiniemi, J. 2009. Rahoitus. 5., uudistettu painos. WSOY Oppimateriaalit Oy.

Tepora, J. 2013. Rahoitusmuodot ja vakuudet. Viro: Meedia Zone OÜ.

Tepora, J., Kaisto, J. & Hakkola, E. 2009. Esinevakuudet. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Toimialaonline. 2015. Finnveran tilinpäätöstilastot: 2014. <http://www2.toimialaonline.fi> Päivitetty 12.11.2015.

Yritystutkimusneuvottelukunta. 2011. Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi. 9, korjattu paino. Helsinki: Hakapaino Oy.